GOEBEN ZIRHLISI'NIN İSTANBUL ZİYARETİ VE TAŞKIŞLA YANGINI

(15-23 MAYIS 1914)

ÖNDER KOCATÜRK

BOĞAZİÇİ YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER 7

ÖNSÖZ.....11

KISALTMALAR 13

GİRİŞ 15
18. yüzyıldan itibaren Osmanlı-Alman ilişkilerinin tarihçesine genel bir bakış. Osmanlı Devleti'nin emperyalist Avrupalı güçler karşısındaki denge siyaseti. Osmanlı Devleti'ndeki Alman nüfuzu ve Goeben.

BİRİNCİ BÖLÜM

AMİRAL SOUCHON'UN GOEBEN ZIRHLISIYLA İSTANBUL'A GELİŞİ: ZİYARETLER VE ETKİNLİKLER 35

15 Mayıs 1914 35
Goeben ve Amiral Souchon İstanbul'da. Amiralin karşılanması ve ilk ziyaretler. Gülhane Parkı tarihi günlerinden birini yaşıyor: Binlerce insan Goeben orkestrasının halk konserini izlemek için Gülhane Parkı'nı tıklım tıklım dolduruyor.

16 Mayıs 1914 46
Amiral Souchon Padişah V. Mehmed Reşad'ın huzurunda. Amiral şerefine Bomonti Bira Fabrikasında düzenlenen ziyafet.

17 Mayıs 1914 53
Goeben'de kilise ayini ve çay ziyafeti. Boğaz'da seyir ve güvertede vals. Padişah V. Mehmed Reşad'ın Amiral Souchon şerefine Dolmabahçe Sarayı'nda verdiği akşam ziyafeti. Padişahın Amirale ve maiyetine bahşettiği nişanların takılması. Goeben orkestrasının Taksim Bahçesi'ndeki konseri.

18 Mayıs 1914 66
Alman okullarının öğrencileri Goeben'de. Goeben'de öğrenciler için elektirik akımıyla düzenlenen ilginç bir oyun. Amiral Souchon şerefine Almanya büyükelçiliğinde ziyafet ve müzikli suare.

19 Mayıs 1914 71
Goeben'de Alman festivali ve kurulan eğlence parkı. Liman von Sanders tarafından Pera Palas'ta Amiral şerefine ziyafet. Amiral Souchon tarafından vükela şerefine Goeben'de düzenlenen ziyafet ve resepsiyon. Sadrazam Said Halim Paşa, Harbiye Nazırı Enver Paşa ve Bahriye Nazırı Cemal Paşa birlikte Goeben'de. Goeben'in dev projektörleriyle Boğaz'da geceyi aydınlatan ışık oyunları gösterisi.

20 Mayıs 1914 78
Erkan-ı Harbiye Mektebi öğrencileri ve Cemal Paşa Goeben'de. Bahriye Nazırı Cemal Paşa'nın nezarette Amiral Souchon şerefine düzenlediği ziyafet.

21 Mayıs 1914 82
Meclis-i Ayan Heyet-i Tahririyyesi Goeben'de. Amiral Souchon şerefine ziyafetler. Fenerbahçe-Goeben futbol maçı yapılıyor.

22 Mayıs 1914 86
Osmanlı basınının Goeben'e davet edilmesi. Goeben'in basın mensuplarına gezdirilmesi ve tanıtılması. Amiral ve maiyeti selamlık töreninde.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK-ALMAN SPORTİF İLİŞKİLERİNDE TARİHİ BAŞLANGIÇ NOKTASI: FENERBAHÇE-GOEBEN FUTBOL MAÇI VE GOEBEN SPORCULARININ DONANMA CEMİYETİ ATLETİZM MÜSABAKALARINA KATILMASI 93

Fenerbahçe-Goeben Futbol Müsabakası (21 Mayıs 1914)... 93
Müsabaka öncesi basında çıkan yorumlar. Futbolseverler İttihad (Union) Kulübü çayırına akın ediyor. Takım kadroları. Maçın ve futbolcu performanslarının yorumu. Müsabaka sonrası yaşananlar.

Kadıköy Donanma Cemiyeti Müsabakaları (22 Mayıs 1914) 104
Goeben sporcuları atletizm müsabakalarına katılıyor.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TAŞKIŞLA YANGINI VE GOEBEN MÜRETTEBATININ MÜDAHALESİ (22 MAYIS 1914) 107

Yangının Başlaması ve Söndürme Çalışmalarında Meydana Gelen Kaza 107
Taşkışla'dan alevler yükseliyor. Yangının sebebi. Goeben mürettebatının söndürme çalışmalarına katılması. Tavanın çökmesi sonucu 5'i Goeben mürettebatından 14 askerin yaralanması. Yangının söndürülmesi.

Yangın Sonrası Yaşanan Gelişmeler 121
Goeben'den üç yaralı Alman askerin vefatı. Goeben'in İstanbul'dan ayrılışı. Yaralıların sağlık durumu ve hastane ziyaretleri. Alman askerlerin vefatının Osmanlı basınına yansıması. Yaralı Osmanlı askerinin vefatı.

Alman Askerlerin Cenaze Merasimi ve Sonrası Gelişmeler ……..…….134

Cenaze programı ve kortejinin hazırlanması. Cenaze merasimine yoğun katılım. Almanya Sefaretinde ayin ve Feriköy'de defin. Taziyeler. Yaralı Osmanlı askerinin vefatı. Harbiye Nazırı Enver Paşa yaralı askerlere altın ve gümüş liyakat madalyaları takıyor. Yaralı askerlerin tedavi süreci. Yangın söndürme çalışmalarına katılan tüm Goeben mürettebatı madalyalarla ödüllendiriliyor.

SONUÇ ……. 163

EKLER ……. 169

BİBLİYOGRAFYA ……. 185

DİZİN ……. 203